



SÖKANDE

Econova Biotech AB
Box 90
616 21 ÅBY

SAKEN

Tillstånd till fortsatt verksamhet vid Häradsuddens avfallsbehandlingsanläggning, Norrköpings kommun, Östergötlands län (90.290 m.fl.).

DOMSLUT

Tillstånd

Miljödomstolen lämnar Econova Biotech AB tillstånd till miljöfarlig verksamhet enligt miljöbalken att på Häradsuddens avfallsbehandlingsanläggning inom fastigheterna Borg 21:10 och 21:35, Norrköpings kommun, årligen ta emot maximalt 250 000 ton avfall, med undantag för sådana massor som är avsedda för konstruktions- och sluttäckningsändamål. Inom den lovgivna totalmängden begränsas tillståndet på följande sätt.

- Högst 100 000 ton icke farligt avfall per år i form av verksamhetsavfall, bygg- och rivningsavfall, grovavfall och park- och trädgårdsavfall får sorteras.
- Högst 50 000 ton icke farligt avfall per år får bearbetas mekaniskt.
- Högst 30 000 ton icke farligt avfall per år får sol- och vintorkas.
- Högst 75 000 ton icke farligt avfall per år får behandlas biologiskt. Av detta får högst 10 000 ton utgöras av matavfall från hushåll och verksamheter, 40 000 ton slam från kommunal avloppsrening och 500 ton latrin.
- Högst 110 000 avfall per år får deponeras på deponi för icke farligt avfall. Totalt får ytterligare maximalt 1,5 milj. ton avfall deponeras.
- Högst 15 000 ton farligt eller icke farligt avfall per år i form av uppgrävda massor får behandlas, och då endast genom någon av metoderna bioremidiering eller geokinetik.
- Högst 5000 ton icke farligt avfall per år får avvattnas.

Dok.Id 104824

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 VÄXJÖ	Kungsgatan 8	0470-868 00 E-post: miljodomstolen.vaxjo@dom.se	0470-868 40	måndag – fredag 09:00-12:00 13:00-15:00

Generella föreskrifter

I den utsträckning det avfall som omfattas av tillståndet utgör utsorterat brännbart avfall eller organiskt avfall får det deponeras endast under förutsättning att Naturvårdsverket meddelar föreskrifter om undantag från förbuden enligt 9 och 10 §§ förordningen (2001:512) om deponering av avfall mot att deponera sådant avfall, eller att länsstyrelsen medger dispens från samma förbud.

I den utsträckning det avfall som omfattas av tillståndet inte uppfyller de gränsvärden för utlakning som föreskrivs i Naturvårdsverkets föreskrifter om deponering, kriterier och förfaranden för mottagning av avfall vid anläggningar för deponering av avfall (NFS 2004:10) får det deponeras endast under förutsättning att tillsynsmyndigheten medger dispens från föreskrifterna.

Villkor

1. Verksamheten – inbegripet åtgärder för att begränsa skador eller olägenheter för människors hälsa eller miljön – ska bedrivas i huvudsak på det sätt som bolaget angett eller åtagit sig i målet om inte annat framgår av denna dom eller gällande förordningar eller föreskrifter.
2. Endast utsorterade fraktioner av följande typer av avfall får deponeras: hushållsavfall, industriavfall, aska och slam från energiutvinning, samt bygg- och rivnings- och anläggningsavfall (även sådant som innehåller asbest). Efter tillsynsmyndighetens godkännande får dock även andra avfallstyper deponeras under förutsättning att dessa bedöms ha egenskaper likvärdiga med de nyss nämnda avfallstyperna.
3. Avfall som ska behandlas eller förbrännas får inte mellanlagras under längre tid än tre år.
4. Avfall som ska deponeras eller behandlas i markbädd får inte mellanlagras under längre tid än ett år.
5. Verksamhetsområdet ska vara inhägnat i sådan omfattning att otillbörligt tillträde förhindras. Infarter ska vara försedda med låsbara grindar. Uppsamlingsdammar och lagringsmagasin för lakvatten ska hägnas in särskilt.

6. Högst 100 000 ton icke farligt avfall och produkter får mellanlagras samtidigt. Av detta får högst 50 000 ton utgöras av utsorterat brännbart avfall, 10 000 ton hushållsavfall, 20 000 ton slam från kommunal avloppsrening samt 40 000 ton aska och slagg från förbränning.
7. Högst 500 ton farligt avfall inklusive förorenad jord får mellanlagras samtidigt.
8. Skriftliga instruktioner ska finnas dels för kontroll och klassificering av inkommande avfall, dels för deponering, mellanlagring och behandling av avfall.
9. Hantering av icke farligt avfall – med undantag för inert avfall – som sker utomhus ska ske på hårdgjord yta med uppsamling av avrinnande vatten för eventuell behandling före avledning om inte tillsynsmyndigheten medger annat.
10. Hantering av farligt avfall – inklusive förorenade massor - ska ske på tät yta under tak eller på därmed likvärdigt sätt. Avrinnande vatten ska samlas upp för eventuell behandling före avledning. Vitvaror och ej flisat impregnerat virke får dock mellanlagras utan tak. Kylmöbler ska hanteras så att kylkretsen inte riskerar att skadas.
11. Kemiska produkter och flytande farligt avfall ska förvaras väl uppmärkta på en yta som är beständig mot det som förvaras där, invallad och nederbördsskyddad, samt i övrigt hanteras så att spill och läckage inte kan förorena omgivningen. Invallningar ska dimensioneras så att de rymmer största behållarens volym plus 10% av övrig lagrad volym.
12. Inför behandling av varje nytt slag av förorenade massor (med avseende på föroreningsinnehåll) ska föroreningsinnehåll, behandlingsteknik, skyddsåtgärder och reningsteknik, kriterier för det färdigbehandlade materialet och energianvändning redovisas till tillsynsmyndigheten senast sex veckor i förväg.
13. Avvattnings av flytande avfall ska ske på tät, invallad yta med kontrollerad avrinning till en för ytan dimensionerad oljeavskiljare.
14. Mellanlagring av latrin ska ske i täta behållare på hårdgjord yta. Eventuell behandling ska ske slutet med uppsamling och behandling av frånluft på sådant sätt att luktstörning ej uppstår.
15. Kompostering av matavfall och annat avfall med motsvarande egenskaper ska ske täckt. Vid behov ska frånluften samlas in och behandlas på sådant sätt att luktstörning ej uppstår.

16. Vid mellanlagring längre tid än tre dygn av hushållsavfall (med undantag för grovavfall) och annat luktande avfall ska lagringen ske täckt, balat eller i täta behållare.
17. Biologisk behandling och mellanlagring inför behandling av jordmassor och slam som förorenats med olja eller andra kolväten ska ske på tät yta med uppsamling av avrinnande vatten för eventuell behandling tills halten opolära alifatiska kolväten understiger 10 000 mg/kg TS. Därefter får materialet överföras till en enbart hårdgjord yta för fortsatt behandling. Den biologiska behandlingen ska pågå minst ett halvår och tills halten opolära kolväten understiger 5 000 mg/kg TS. Under de två första månaderna av processen ska behandlingen ske under täckning med avledning av luften till ett biofilter eller annan från miljöskyddssynpunkt motsvarande teknik.
18. Asbestavfall ska deponeras på särskild plats och täckas på sådant sätt och med sådant material att förekommande emballage inte rivs sönder.
19. Förorenat vatten från verksamhetsområdet ska samlas upp i diken, ledningar och lakvattendammar så utformade och dimensionerade att läckage till omgivningen understiger 50 l/m² och år.
20. Behandlingsanläggningen för lakvatten ska dimensioneras och drivas på ett sätt att avledning av vatten till recipient kan begränsas till vegetationsperioden när dygnsmedeltemperaturen överstiger +5 °C.
21. Lakvattnet i lagringsmagasinet ska luftas så att effektiv metallutfällning och oxidation av organiskt material uppnås.
22. Lagringsmagasinet för lakvatten och utpumpningen från detta ska konstrueras och utförs på ett sådant sätt att utlakning ur och flykt av sediment förhindras. Utpumpning av lakvatten får inte ske vid muddring eller bortgrävning av sediment. Uppslammat material ska sedimentera innan utpumpning återupptas.
23. Bevattnings- och översilningsytorna ska utformas så att skred och utlakning av ackumulerade föroreningar förhindras.
24. Med undantag för bevattningsytan efter våtmarken får endast ytor som tagits i anspråk för deponering och från vilka lakvatten samlas upp och omhändertas användas som bevattnings- och översilningsyta.

25. Vegetationen på bevattnings- och översilningsytorna ska skördas med jämna mellanrum för att optimera tillväxten hos grödorna. Den skördade vegetationen får inte – utan tillsynsmyndighetens godkännande - användas för framställning av produkter avsedda att användas utanför deponin, såvida de inte bränns i en panna som har tillstånd att förbränna avfall. Efter avslutad användning ska vegetationsskikt och övrigt markmaterial tas omhand på sätt som tillsynsmyndigheten kan godkänna.
26. Våtmarken i behandlingsanläggningen ska utformas så att hela ytan utnyttjas. Anaeroba zoner lämpliga för denitrifikation ska tillskapas.
27. Skriftliga instruktioner för skötsel, kontroll och underhåll av behandlingsanläggningen för lakvatten ska finnas.
28. Buller från verksamheten, inkluderat buller från arbetsmaskiner, ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än
- 50 dB (A) vardagar (kl.07-18)
 - 45 dB (A) kvällstid (kl. 18-22) samt lör- sön- och helgdag kl. 07-18.
 - 40 dB (A) nattetid (kl.22-07)
- Den momentana ljudnivån vid bostäder får nattetid (kl.22-07) inte överstiga 55 dB (A). Immissionsmätning ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer, dock minst en gång vart tredje år.
29. Jordmassor som även efter behandling är att betrakta som farligt avfall får inte användas som konstruktionsmaterial.
30. Deponins slutliga höjd får inte överstiga +90 m över havet.
31. Innan ny deponietapp anläggs eller avslutas ska bolaget till tillsynsmyndigheten minst sex månader i förväg, eller den senare tidpunkt tillsynsmyndigheten kan medge, ge in en plan innehållande teknisk beskrivning av bottenkonstruktion respektive sluttäckning, materialval, beräkningar på perkolation samt redovisning av system för kvalitets- och utförandekontroll.
32. Föroreningshalten i de massor som används i sluttäckning av deponi får inte överskrida de nivåer som anges för mindre känslig markanvändning (MKM) i Naturvårdsverkets rapporter 4638 och 4889.

33. Anläggningen ska från brandskyddssynpunkt utformas och verksamheten bedrivs i enlighet med rutiner och anvisningar upprättade av räddningstjänsten. Dessa rutiner ska uppdateras minst vart tredje år med början 2012.
34. Inom verksamhetsområdet ska fungerande utrustning för brandsläckning och sanering samt massor för brandbekämpning finnas lätt tillgänglig.
35. Aktuellt kontrollprogram med angivande av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod ska finnas.

Delegerade frågor

Miljödomstolen överlåter enligt 22 kap. 25 § miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att fastställa ytterligare villkor beträffande.

- ytterligare avfallstyper i enlighet med villkor 2
- hantering av icke farligt avfall i enlighet med villkor 9
- behandling av förorenade massor i enlighet med villkor 12
- användning av vegetation m.m. i enlighet med villkor 25
- bottenkonstruktion eller sluttäckning i enlighet med villkor 31
- åtgärder enligt 21 § förordningen om deponering av avfall
- lukt, damning, vindspridning och nedskräpning
- brandskydd
- avslutning och efterbehandling
- kontroll

Uppskjutna frågor

Miljödomstolen skjuter enligt 22 kap. 27 § miljöbalken upp frågan om vilka villkor som ska gälla beträffande utsläpp av vatten från verksamhetsområdet. Bolaget ska under prövotiden färdigställa anläggningen för lokal behandling av förorenat vatten och följa kvaliteten på det vatten som lämnar anläggningen. Vidare ska bolaget undersöka möjligheten att minska mängden förorenat vatten som tillförs anläggningen, samt tekniska och ekonomiska möjligheter att ytterligare begränsa utsläppet av föroreningar genom förbehandling av vissa delströmmar, ytterligare poleringssteg efter behandlingen, samt begränsning av tillrinningen av opåverkat vatten till behandlingsanläggningens våtmark. Beträffande metaller bör

målsättningen vara att i utgående vatten inte överskrida de halter som anges som måttligt höga halter i Naturvårdsverkets bedömningsgrunder för sjöar och vattendrag (Rapport 4913). Även koncentrationerna av kvicksilver, klorid och totalkväve ska undersökas. Resultatet av utredningarna jämte förslag till slutliga villkor med begränsningsvärden ska inges till miljödomstolen senast den 1 maj 2014. Intill dess miljödomstolen beslutar annat ska följande provisoriska föreskrifter gälla.

P1. Förorenat vatten får inte avledas till det kommunala spillvattennätet efter den 31 december 2012.

P2. Utsläppet till recipient i bräddpunkten från behandlingsanläggningens våtmark får som månadsmedelvärde inte överstiga följande koncentrationer. Medelvärdet ska baseras på det antal stickprov, alternativt samlingsprov, som bestäms i kontrollprogrammet.

Parameter	halt
NH ₄	50 mg/l
P-tot	0,5 mg/l
TOC	50 mg/l
BOD	15 mg/l
kadmium	0,7 µg/l
krom	15 µg/l
koppar	20 µg/l
nickel	45 µg/l
bly	5 µg/l
zink	50 µg/l
oljeindex	0,6 mg/l

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljödomstolen godkänner den i målet redovisade miljökonsekvensbeskrivningen.

Igångsättningstid

Nyttillkommande anläggningsdelar ska ha tagits i bruk senast fem år från det att domen vunnit laga kraft. I annat fall förfaller tillståndet i de delar det inte har tagits i anspråk.

Förordnande om tidigare tillstånd

Detta tillstånd ersätter tidigare tillstånd meddelat av Koncessionsnämnden för miljöskydd när godkänd säkerhet ställts enligt vad som nedan angivits.

Säkerhet

Detta tillstånd får utnyttjas endast under förutsättning att bolaget, för att säkerställa att de skyldigheter som gäller för verksamheten fullgörs, har ställt ekonomisk säkerhet om minst 90 Mkr. Säkerheten prövas av miljödomstolen i särskild ordning och ska förvaras hos Länsstyrelsen i Östergötlands län.

Verkställighet

Tillståndet får tas i anspråk även om domen inte har vunnit laga kraft under förutsättning att ovannämnda säkerhet har godkänts.

TIDIGARE BESLUT

Koncessionsnämnden för miljöskydd lämnade genom beslut den 20 mars 1997, nr 29/97, dåvarade Norrköpings Kommunala Renhållning AB tillstånd enligt miljöskyddslagen (1969:387) att till höjden + 90 m i etapperna 1 och 2 vid Häradsuddens avfallsanläggning motta, behandla, mellanlagra och lägga upp avfall av nedan angivet slag och angivna mängder.

1. Hushålls och därmed jämförligt avfall (ton/år)	45 000
2. Park- och trädgårdsavfall (ton/år)	2 000
3. Bygg- och rivningsavfall (ton/år)	55 000
4. Avfall från behandling av kommunalt avloppsvatten (ton/år)	10 000
5. Avfall från behandling av industriellt avloppsvatten (ton/år)	20 000
6. branschspecifikt industriavfall (ton/år)	10 000
7. Ej branschspecifikt industriavfall (ton/år)	38 000
Summa (ton/år)	180 000

Tillståndet omfattar även rätt att inom etapp 3 lägga upp inert material i syfte att stabilisera marken inom detta område.

I beslutet sköt koncessionsnämnden upp frågan om villkor för omhändertagande och behandling av lakvatten från anläggningen.

Miljödomstolen avslutade prövotiden i dom den 14 oktober 1999 och fastställde ytterligare villkor (M 354-99).

Samtidigt lämnade miljödomstolen dåvarande Norrköping Miljö & Energi AB tillstånd enligt miljöskyddslagen (M 358-99) att på fastigheterna Borg 17:6 och Borg 17:8-17:15, Norrköpings kommun, i ett mark-växtsystem behandla lakvatten från Häradsuddens avfallsanläggning och Herrebro f.d. avfallsupplag samt det sanitära avloppsvatten som avleds via befintlig överföringsledning. Vidare lämnade miljödomstolen tillstånd att på nämnda fastigheter sprida avloppsvatten i den omfattning som fordras för att uppnå goda växtförhållanden. Tillståndet har inte tagits i anspråk och förföll den 1 juli 2005.

Miljödomstolen lämnade genom dom den 15 juni 2006 (M4172-04) Econova Biotech AB tillstånd att inom Häradsuddens avfallsdeponi utföra anordningar för, samt genomföra lokal behandling av lakvatten för att avledas till det kommunala avloppsreningsverket i Slottshagen för slutbehandling. Tillståndet upphävdes av Miljööverdomstolen i dom den 26 februari 2007 (M 5422-06). Samtidigt föreskrev miljööverdomstolen nya och ändrade villkor för det tillstånd till verksamheten vid Häradsuddens avfallsanläggning som Koncessionsnämnden meddelat genom beslut den 20 mars 1997.

YRKANDEN M. M.

Econova Biotech AB ansöker om tillstånd enligt miljöbalken till verksamheten inom Häradsuddens avfallsbehandlingsanläggning i enlighet med ansökan. Vad gäller sol- och vindtorkning av avloppsreningsverksslam yrkar bolaget i andra hand ett tidsbegränsat tillstånd att under en säsong inom fem år få torka 12 000 ton slam.

Bolaget yrkar vidare att miljökonsekvensbeskrivningen godkänns.

Förslag till villkor

1. Verksamheten skall, om inte annat framgår av denna dom, bedrivas på det sätt som bolaget har uppgivit eller åtagit sig i ansökan eller i ärendet i övrigt.
2. Verksamhetens omfattning får inte överskrida följande

Totalt tillförd mängd (avser årligen tillförd mängd med undantag för sådana massor som är avsedda för konstruktions- och sluttäckningsändamål) för omlastning, mellanlagring, återvinning eller deponering	250 000 ton/år	SNI
Mellanlagring (maximal mängd vid enskilt tillfälle)		
Icke farligt avfall och produkter	100 000 ton	90.30
varav utsorterat brännbart avfall	50 000 ton	
varav hushållsavfall	10 000 ton	
varav slam från kommunal avloppsrening	20 000 ton	
varav förbränningsrester (aska, slagg)	40 000 ton	
Farligt avfall inklusive förorenad jord	500 ton	90.50
Massor och restprodukter för konstruktions- eller sluttäckningsändamål	ingen begränsning	
Förbehandling, sortering, mekanisk bearbetning (avser årligen hanterad mängd)		
Sortering av verksamhetsavfall, bygg-, och rivningsavfall, grovavfall, park- och trädgårdsavfall	100 000 ton/år	90.70
Krossning, siktning och blandning	50 000 ton/år	90.100
Sol- och vindtorkning	30 000 ton/år	
Biologisk behandling (avser årligen hanterad mängd)		
Biologisk behandling av avfall	75 000 ton/år	90.160
varav matavfall från hushåll och verksamheter	10 000 ton/år	
varav slam från kommunal avloppsrening	40 000 ton/år	
varav latrin	500 ton/år	
Deponering (avser årligen hanterad mängd)		
Avfall som får deponeras på deponi för icke farligt avfall	110 000 ton/år	90.290
Annat återvinning eller bortskaffande (avser årligen hanterad mängd)		
Förorenade massor	15 000 ton/år	90.360

3. Inkommande avfall skall vägas, klassificeras och journalföras.

4. Flytande bränslen, kemikalier samt flytande farligt avfall som kan medföra förorening av mark eller vatten skall förvaras inom nederbördsskyddat, invallat område där invallningen är tät och beständig för de produkter som förvaras samt rymmer den största enskilda behållarens volym + 10 % av övrig lagrad volym.
5. Mottagning av flytande avfall och oljeförorenade jordmassor skall ske på hårdgjord yta med möjlighet till uppsamling och provtagning av vatten.
6. Deponering får ske till högsta höjd av + 90 meter över havet.
7. Riskavfall skall deponeras på särskilt område och täckas omedelbart.
8. Asbestavfall skall deponeras på särskild plats och enligt SNV AR 87:3 ”Deponering av asbest”.
9. Åtgärder som medför risk för att den geologiska barriärens funktion påverkas negativt får genomföras först efter samråd med tillsynsmyndigheten.
10. Deponigas skall minst samlas upp från de delar av deponin som tillförts avfall t.o.m. 2004. Uppsamlad gas skall så långt som möjligt nyttiggöras för energiutvinning. I annat fall skall gasen facklas av.
11. Förorenat vatten från deponeringsområdet skall samlas upp i diken så utformade att avrinning till mark eller grundvatten förhindras. Vidare skall åtgärder vidtas för att hindra tillrinning till deponeringsområdet av opåverkat ytvatten från omgivande markområden.
12. Uppsamlad lakvatten skall behandlas före utsläpp till recipient. Utsläppet till recipient i bräddpunkten från våtmark får som riktvärde och löpande årsmedelvärde inte överstiga följande värden (se föreslagna halter under ”Uppskjutna frågor och provisoriska föreskrifter”).
13. Lakvattenmagasinet skall vara inhägnat med ett stängsel av en typ som hindrar obehörigt tillträde.
14. Lakvatten i lakvattenmagasinet skall luftas så att en effektiv metallutfällning och oxidation av organiskt material uppnås.
15. Vid bevattning och översilning skall hänsyn tas till växtlighetens förmåga att ta upp vatten, till väderleksförhållanden samt till hälsoriskerna för anställda, närboende och besökande på deponin och i området.

16. Behandlingsanläggningen skall som helhet ha sådan kapacitet att den kan buffra för vårflood och höga flöden. Systemet skall utformas och dimensioneras så att läckage av obehandlat lakvatten till recipient förhindras.
17. Ytor utöver de som angivits i ansökan får nyttjas för behandling av lakvatten först efter samråd med tillsynsmyndigheten.
18. Nyttjande av markmaterial eller skördad vegetation från ytor som används för bevattning eller översilning med lakvatten får ske först efter provtagning och analys av föroreningsinnehåll.
19. Nyttiggörande av behandlat avfall och kompostrester får ske först efter provtagning och analys av föroreningsinnehåll.
20. Förebyggande åtgärder för att minska risken för brand inom anläggningen skall vidtas. Teknisk utrustning och material för snabba släckningsinsatser skall finnas lätt tillgängligt och underhållas. Rutiner och instruktioner för personalens agerande i händelse av brand skall upprättas och å jourhållas.
21. Verksamheten skall bedrivas så att störande buller inte uppkommer vid närliggande bostäder. Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller skall tillämpas.
22. Bolaget skall begränsa insynen till området.
23. Området skall vara inhägnat så att obehörig deponering inte kan ske.
24. Bolaget skall vidta lämpliga åtgärder för att motverka lukt till omgivningen.
25. Bolaget skall vidta lämpliga åtgärder för att motverka damning, skadedjur och vindspridning av avfall.
26. Kontrollprogram omfattande provtagning och analys av deponigas, yt-, lak-, och grundvatten samt produkter skall finnas. Programmet skall ange mätpunkter, mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod.
27. Avslutad deponidel ska så snart som möjligt förses med sluttäckning. Senast 3 månader innan sluttäckning anläggs ska
 - en beskrivning av sluttäckningens närmare utformning, övriga försiktighetsmått samt en tidsplan för arbetet redovisas för tillsynsmyndigheten. Redovisningen ska innehålla eventuella avsteg från den i ansökan beskrivna metoden och materialen, släntlutningar, sättningar, stabilitet, gasdränering,

metanoxiderande skikt, ytvattenavledning, lakvattenuppsamling, eventuellt skydd mot översvämmande lakvatten, planerad skötsel,

- en plan för hur utförandet ska kvalitetssäkras redovisas för tillsynsmyndigheten. Planen ska innehålla uppgifter om vilka parametrar som ska ingå i kvalitetskontrollen, både vad gäller utförande och de ingående materialens egenskaper samt den dokumentation av utförandet om när och hur de återkommande besiktningar som ska genomföras under arbetets gång kommer att genomföras samt när slutbesiktning avses ske. I planen ska den oberoende kontrollant som bolaget ska ha utsett för att genomföra besiktningarna anges. anläggningen får inte påbörjas innan tillsynsmyndigheten har godkänt kvalitetssäkringsplanen.

Som alternativ till villkor 27 yrkar bolaget i andra hand att miljödomstolen godkänner de av sökanden presenterade kvalitetskraven avseende föroreningsinnehåll i skyddsskiktet (MKM). Övriga frågor rörande sluttäckning delegeras till länsstyrelsen. I tredje hand godtar bolagets länsstyrelsens förslag till villkor avseende sluttäckning.

Bolaget föreslår vidare att miljödomstolen överlåter åt tillsynsmyndigheten att

- Föreskriva åtgärder mot störningar från verksamheten om sådana uppstår
- Godkänna plan för avslutning och efterbehandling (se ovan)
- Meddela föreskrifter om utformning av enskilda anläggningsdelar
- Meddela ytterligare föreskrifter angående kontroll av verksamheten vid anläggningen

Slutliga villkor för utsläpp av behandlat lakvatten till recipient bör skjutas upp under en provotid. En rättvisande bedömning av föreslagen behandlingsanläggningens fulla effekt kan göras först efter några års drift. Förslag till slutliga villkor för lakvattenbehandlingen skall redovisas till miljödomstolen senast fem år efter det att detta beslut vunnit laga kraft.

Till dess att annat bestäms skall följande provisoriska villkor gälla.

- A. Uppsamlat lakvatten skall behandlas för utsläpp till recipient. Utsläppet till recipient i bräddpunkten från våtmark får som riktvärde och löpande årsmedelvärde inte överstiga följande värden.

Parameter	halt
NH ₄	50 mg/l
P-tot	0,5 mg/l
TOC	50 mg/l
BOD	15 mg/l
kadmium	0,7 µg/l
krom	15 µg/l
koppar	40 µg/l
nickel	45 µg/l
bly	20 µg/l
zink	175 µg/l
oljeindex	0,6 mg/l

Ekonomisk säkerhet

Den totala kostnaden för sluttäckning och eftervård bedöms till 75 050 000 kr, vilket också är den summa som bör omfattas av den ekonomiska säkerheten. Bolaget föreslår att säkerheten omprövas vart tredje år i samråd med tillsynsmyndigheten. Som säkerhet för att fullgöra ovanstående återställnings- och efterbehandlingsåtgärder lämnar E.ON ett borgensåtagande.

När det gäller säkerhet för mellanlagring av farligt avfall rör det sig endast om mindre mängder som lagras vid varje enskilt tillfälle. Bolaget anser därför att någon särskild säkerhet avseende denna mellanlagring inte erfordras.

ANSÖKAN

Lokalisering

Häradsuddens behandlingsanläggning är belägen vid Lövstad i Norrköpings kommun, ca 12 km sydväst om Norrköping. I avrinningsriktningen ligger ett antal sjöar och vattendrag. Borlejasjön, som ligger ca 1,5 km från deponins södra kant, har bedömts vara närmsta skyddsvärda recipient.

Behandlingsanläggningen och större delen av de områden som kommer att nyttjas för lakvattenbehandling ligger inom fastigheten Borg 21:35. 20 ha används för deponering och 4 ha för upplag och transporter. Täktverksamhet pågår idag i området väster om anläggningen. Denna verksamhet är miljöprövad. I takt med att berget bryts ut kommer avfallsverksamheten att nyttja även dessa ytor.

Genom ett arrendeavtal med Norrköpings kommun har också ett markområde på ca 18 ha söder om deponin knutits till verksamheten. Området utgör en del av fastigheten Borg 21:10.

Området där behandlingsanläggningen är belägen är inte detaljplanelagt och omfattas inte heller av några områdesbestämmelser. Området är intressant från naturvårdssynpunkt och flera objekt finns i närheten.

Närmaste bebyggelse utgörs av fastigheterna Stora och Lilla Åsängen samt Alphyddan som är belägna 350 -500 meter norr om anläggningen med ett mellanliggande skogsparti. Sydväst om den dalgång i vilken deponin är belägen ligger Svinsäter. Avståndet till gården är ca 600 meter. Ytterligare några fastigheter ligger vid infartsvägen till anläggningen. Löfstad slott ligger ca 2 kilometer mot nordost.

Geologi och hydrogeologi

Den befintliga deponin vilar i sin norra och centrala del på relativt stabil mark där eventuella sättningar i den underliggande leran redan tagits ut. I dalgångens förlängning söder om deponin är leran mycket mäktig och löst lagrad samtidigt som grundvattennivån ligger högt. Det medför att marken är sättningsbenägen och instabil.

Yt- och grundvatten som leds förbi lakvattensystemet avrinner söderut via en väl definierad punkt i höjd med att vägen mot Häradsuddens gård skär dalgången från väster till öster. Vid utloppspunkten bildar berggrunden en tröskel som dämmer upp grundvatten i avrinningsområdet. Från utloppet leds vattnet dels i marken men

framför allt i ett dike vid Häradsuddens gård till Borlejasjön. Jordgrundvattnets strömningsriktning i närområdet är i princip i överensstämmelser med vad som gäller för ytvattenavrinningen.

Teknisk beskrivning

Återvinningscentral

I anslutning till entrén finns en sorteringsramp där källsorterat avfall kan avlämnas i ett stort antal fraktioner.

Sortering

Osorterat avfall från industriell verksamhet samt bygg- och rivningssektorn tas emot på den s.k. industrisorteringsplattan i anläggningens nordvästra del. Här sorteras återvinningsbara fraktioner maskinellt med gripklo. På sikt kan sorteringen komma att kompletteras med möjligheten till krossning och siktning för att ytterligare öka utskiljningsgraden.

Mellanlagring

Utsorterat avfall från sorteringsramp, industrisorteringsplatta samt annat källsorterat avfall mellanlagras inom anläggningen i avvaktan på borttransport till lämplig behandlingsanläggning.

Totalt kommer maximalt 5 000 ton farligt avfall att mellanlagras samtidigt. Stödbegärligt elektronikskrot mellanlagras i låsbara containrar. Visst elektronikskrot såsom vitvaror mellanlagras på hårdgjord yta. Impregnerat virke mellanlagras på hårdgjord yta. Vissa fraktioner farligt avfall mellanlagras direkt i särskilda transportemballage t.ex. bilbatterier och lysrör. Flytande farligt avfall mellanlagras inom invallat, nederbördsskyddat och låsbart utrymme.

Förorenade jordmassor kommer att tas emot. Provtagning och analys av massorna kommer att ligga till grund för bedömning av fortsatt hantering. Uppläggning kommer att ske på invallad hårdgjord yta med möjlighet till uppsamling och

provtagning av vatten. Ytan kommer inte att anläggas med nederbördsskydd och eventuella massor kommer därför att täckas med presenning vid mellanlagring.

Utsorterat brännbart avfall mellanlagras inom anläggningen dels som buffert vid exempelvis driftstopp vid närliggande avfallsförbränningsanläggningar och dels i fråga om sådant brännbart avfall som sorterats ut vid industrisorteringsplattan eller som lämnats direkt till anläggningen. Den samtida lagringen kommer maximalt att omfatta 50 000 ton. Lagringen sker i öppna högar eller stackar, väl avskiljda från varandra. Högarnas höjd, utbredning och avstånd bestäms i nära samråd med räddningstjänsten.

På samma sätt mellanlagras också hushållsavfall som buffert för närliggande avfallsförbränningsanläggningar. Den samtida lagringen av hushållsavfall kommer maximalt att omfatta 10 000 ton. Vid behov vidtas åtgärder för att förhindra lukt, nedskräpning eller skadedjursproblem.

Slam från avloppsreningsverk kommer att mellanlagras i syfte att underlätta nyttiggörande av slam på jordbruksmark där vissa krav på lagringstid ställs innan spridning får ske. Lagringen kommer att ske inom hårdgjord, invallad yta med möjlighet till kontroll av avrinnande vatten.

Mellanlagring av andra fraktioner såsom slam, aska, slagg, flis m.fl. kommer att ske på ytor som anpassats till avfallets egenskaper.

Deponering

Utsorterat deponiavfall som inkommer direkt till anläggningen eller som sorteras ut vid ramp eller platta deponeras vid anläggningen. Deponering sker i ca 2 meter höga pallar. Deponerat avfall täcks vid behov och komprimeras mycket väl med kompaktor i syfte att minska risken för hålrumsbildning och ojämna sättningar.

Den övervägande volymen avfall som deponeras har och har haft sådana egenskaper att det utan risk för negativa miljöeffekter har kunnat deponeras blandat.

Endast asbest samt tidigare även industriellt slam har deponerats i särskilda celler. Sedan deponeringsverksamheten inleddes 1977 har uppskattningsvis mellan 1,6 och 2 miljoner m³ avfall deponerats.

Vid rådande lutnings- och packningsförhållanden uppnås en barriäreffekt i jordlagren på 50 år enligt 19 § förordningen om deponering av avfall redan efter ca 25 meters passage i barriären vid en avrinning i underliggande morän. De naturliga förutsättningar som föreligger i dalgången söder om Häradsudden är alltså tillräckliga för att uppfylla kraven på en geologisk barriär, oavsett om strömningen sker i lera eller i underliggande morän. Detta dock under förutsättning att de dräneringsrör som finns inom området för barriären pluggas så att direktavledning av grundvattnet omöjliggörs. Läget för samtliga dräneringar på en sträcka 500 meter söder om deponin har därför kartlagts.

De mycket täta förhållandena i kombination med den nya deponins bottentätning och högt liggande grundvattenyta innebär att huvuddelen av avrinningen från området sker som ytvatten eller ytligt grundvatten. Det kommer därför att bli nödvändigt att på sikt anordna någon form av skydd mot förorening av mark och vatten i lakvattnets strömningsriktning i enlighet med vad som anges i 21 § nämnda förordning.

Efter 2009 kommer deponering att ske inom de sydöstra delarna av anläggningen (område B). Totalt kan 1,5 milj. ton avfall deponeras, vilket beräknas ta ca 15 år. Bottentätningen inom nya deponin kommer att utföras i enlighet med kraven i gällande lagstiftning. I den första etappen kommer 1-2 hektar att iordningställas för deponering. Deponerat avfall kommer att bestå av utsorterade deponifraktioner, asbest samt eventuell aska. I väster sker deponeringen mot redan deponerat avfall. Inom utvidgningsområdet kommer en konstgjord geologisk barriär att anläggas utanför vattendelaren.

Asbest kommer att deponeras inom särskild iordningställd cell avskild från övrigt avfall. Cellens placering kommer att märkas ut och dokumenteras med uppgifter om koordinater.

När deponeringen i de västra delarna (område A) har avslutats planeras delar av denna yta att i avvaktan på sluttäckning förses med arbetsytor för att möjliggöra enklare verksamhet. De nordliga delarna av det område som kommer att nyttjas för deponering från 2009 kan temporärt komma att förses med arbetsytor då deponeringen kommer att utvidgas etappvis från söder. Tidplanen för sluttäckningen bestäms av sättningsbeteendet inom det berörda området. Sannolikt ligger påförandet av tätskikt mer än fem år framåt i tiden. Som tätskikt avses flygkastabiliserat avloppsslam eller motsvarande att användas. I skydds- och växtetableringsskikt kommer kompost, anläggningsjord, schakt och andra lämpliga material och restprodukter att nyttjas. Gemensamt för samtliga material kommer att vara att de medger mindre känslig markanvändning (MKM).

Biologisk behandling

Vid anläggningen behandlas flera typer av organiskt avfall med biologiska metoder. Kompostering sker av slam från avloppsreningsverk, park- och trädgårdsavfall, matavfall, latrin samt organiskt verksamhetsavfall. Komposteringsmetoden kan variera mellan öppen sträng- eller bäddkompostering och sluten kompostering genom isolerande skikt runt öppen kompost eller i box, container, trumma byggnad etc. Även andra material och metoder kan bli aktuella efter samråd med länsstyrelsen. Kompostering har även en god hygieniserande effekt.

Ett intressant komplement till deponigasutvinning kan vara biogas från en rötningsanläggning. I dagsläget finns ingen färdig plan för hur en sådan anläggning ska utformas. Aktuella material är i huvudsak desamma som komposteras. Rötresten kan sedan efterkomposteras. Eventuell etablering av en rötningsanläggning kommer att ske inom ramen för en separat prövning.

Sol- och vindtorkning tillgår så att materialet (t ex. bark, spån och skogsindustriellt slam) sprids ut på ett stort fält. Därefter bearbetas ytlagret med en harv. Solen och vinden torkar ytlagret och materialet suggs upp med hjälp av en sugvagn. Förfarandet höjer det effektiva värmevärdet i materialet och man slipper föra in onödigt vatten i den aktuella fastbränslepannan. Även avlopps slam torkas på detta sätt.

Förorenade jord kan komma att behandlas med bioremidiering där oljeföroreningar bryts ned med hjälp av mikroliv i syrerik miljö, samt geokinetik där metaller fälls ut genom att ström leds genom jorden.

Annan behandling

Slam från dagvattensystem, rengöring och avloppsbehandling, termiska processer, samt annat avfall som behöver avvattnas inför hantering kommer att tas emot på en tät, invallas betongplatta med kontrollerad avrinning till en punkt. Avrinnande vatten passerar sedan en oljeavskiljare innan det tillförs lakvattensystemet och behandlas gemensamt med övrigt vatten från anläggningen.

Drifttider

Normalarbetstiden vid anläggningen kommer att vara vardagar kl. 06-18. Vid enstaka tillfällen bedrivs verksamheten även vid andra tider. Vissa fjärrtransporter kan också hämta eller lämna avfall vid andra tider oberoende av anläggningens öppettider.

Kemikaliehantering

Inomhusförvaring av flytande kemikalier och farligt avfall sker i utrymmen med golvmaterial som är täta och beständiga mot de kemikalier som förvaras. Motsvarande utomhusförvaring sker inom nederbördsskyddat, invallat område. Invallningen är beständig mot de kemikalier som förvaras samt rymmer största behållarens volym och minst 10 % av övrig lagrad volym. Säkerhetsdatablad, material och redskap för uppsamling av spill samt personlig skyddsutrustning finns lätt tillgänglig för berörd personal.

Energiförsörjning

Uppvärmning av kontorslokaler och andra uppvärmda utrymmen sker idag med elvärme. Planer finns på att nyttja deponigas till uppvärmning och elproduktion. Samtliga arbetsmaskiner drivs med konventionellt dieselbränsle. Förbrukningen uppgår till ca 70 m³ per år.

Skyddsåtgärder

Vid infartskontrollen klassificeras och journalfört inkommande avfall med ledning av uppgifter från föraren och medförda handlingar. Lasten kontrolleras även med hjälp av TV-kameror, speglar och vid tveksamhet även genom manuell besiktning.

Området närmast infarten omges av staket som hindrar obehörig deponering. Vid vissa delar av verksamhetsområdet finns även högre staket som fungerar som barriär för skräp som sprids med vinden. Nya lagringssystem för lakvatten har också inhägnats.

Området är kameraövervakat med inspelning. Systemet är kopplat till brandförsvaret. Täckmassor för kvävning av bränder finns i anslutning till deponin.

Det brännbara verksamhetsavfallet lagras i celler där avfallet kompakteras regelbundet för att minska risken för brand. De olika cellerna placeras med ett mellanrum om ca 15 meter för att medge framkomlighet för brandförsvaret. Den rekommenderade stackhöjden är 4-6 meter.

Uppsamling av deponigas sker via 40 uttagsbrunnar.

Lakvatten samlas upp i två kraftiga avskärande diken/upsamlingsdammar söder om deponin. Härifrån leds vattnet i öppet dike till en lakvattendamm med en volym om ca 3 000 m³ som i sin tur bräddar till en pumpstation. Härifrån pumpas sedan lakvattnet via en överföringsledning ut på det allmänna spillvattennätet för att slutligen nå Slottshagens avloppsreningsverk. Recipienten för resthalter av föroreningar är Bråviken.

I verksamhetsområdets nordvästligaste delar har deponering skett utanför vattendelaren och lakvatten från knappt 5 ha avrinner därför mot nordväst till angränsande avrinningsområde. Detta lakvatten samlas upp i ett dike och leds till två pumpstationer där det pumpas söderut.

Under 2008 planeras lokal förbehandling av lakvatten att tas i drift. Detta innebär att lakvatten som samlas upp bräddas till ett nytt lakvattenmagasin med volymen 26 000 m³. I magasinet luftas och under vegetationsperioden pumpas luftat vatten i retur till bevattnings- och översilningsytor inom deponiområdet. Resterande förbehandlat lakvatten som inte omhändertas lokalt bräddas till befintlig pumpstation för slutbehandling vid Slottshagens reningsverk.

Lakvattenvolymen har historiskt uppgått till ca 100 000 m³ per år. Genom den lokala förbehandlingen reduceras volymen lakvatten som behöver ledas till Slottshagen för slutbehandling till ca 40 000 m³ per år.

I framtiden kommer bräddning istället att ske till en ny våtmark som kommer att anläggas omedelbart nedströms det luftade lagringsmagasinet. Våtmarken kommer att ha en yta på ca 2 ha och i sin tur brädda till recipient via en väl definierad utsläppspunkt.

Under vegetationsperioden kommer det också att vara möjligt att ytterligare utöka behandlingsanläggningen genom bevattning av åkermarken nedströms behandlingsanläggningen. Vatten kommer då att tas från våtmarken i anslutning till bräddpunkten. Därigenom kommer våtmarken att erbjuda en förbättrad lagringskapacitet för sådant lakvatten som uppkommer under vinterhalvåret.

På sikt kan det bli aktuellt att omhänderta lakvatten som avrinner mot norr i en separat våtmark. Detta förfarande ingår inte i denna ansökan.

YTTRANDEN M.M.

Fiskeriverket anser att ansökan bättre borde redovisa hur verksamheten kommer att påverka de biologiska värden som finns i recipienten, inklusive fisk samt fiske. Verket ser det som mycket viktigt att utsläpp av lakvatten inte kommer att påverka de vattenbiologiska förhållandena och därmed fiskfaunan negativt.

Länsstyrelsen i Östergötlands län tillstyrker huvuddelen av den ansökta verksamheten under förutsättning att vissa uppgifter om avfallstyper klargörs. Länsstyrelsen anser att tillståndet enligt 22 kap. 25a § punkt 2 miljöbalken bör innehålla en förteckning över de typer av avfall som kommer att deponeras.

Då det i viss mån är osäkert vilka avfallsslag som i framtiden kommer att behöva deponeras respektive behandlas föreslår länsstyrelsen att andra likvärdiga och väldefinierade avfallsslag än de som bör förekomma av ansökan och tillståndet får deponeras, mellanlagras, komposteras, sol- och vindtorkas alternativt användas för konstruktions- och sluttäckningsändamål efter tillsynsmyndighetens godkännande.

Länsstyrelsen anser vidare att tillåtligheten för Häradsuddens avfallsanläggning är beroende av att rådigheten över ”åkermarken” på fastigheten Borg 21:10 som planeras användas för behandling av lakvatten eller likvärdigt/bättre alternativ, kan säkerställas för lång tid framåt. Rådigheten bör säkerställas åtminstone till dess att deponin är sluttäckt och bildat lakvatten därmed kan behandlas inom mindre ytor eller på annat sätt. Tillåtligheten är även beroende av ytans lämplighet för lakvattenbehandling. Detta bör klargöras.

Länsstyrelsen avstyrker behandling genom sol- och vindtorkning av avloppsreningsverksslam. Detta bl.a. på grund av risken för luktproblem. Länsstyrelsen accepterar dock bolagets andrahandsyrkande om ett tidsbegränsat tillstånd.

Länsstyrelsen avstyrker bolagets första- och andrahandsyrkanden beträffande villkor för sluttäckning.

Länsstyrelsen föreslår följande villkor.

1. Om inte annat föreskrivs i villkoren nedan, ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden har angivit i ansökningshandlingarna och i övrigt i ärendet angivit eller åtagit sig.
2. Mängden lagrat material ska alltid anpassa efter tillgången på lämpliga ytor. Lagring av avfall ska ske inom ändamålsenliga ytor eller i behållare anpassade till det lagrade avfallet. Lagring av material för konstruktions- och sluttäckningsändamål på anläggningen ska anpassas efter behovet.
3. Kemiska produkter och farligt avfall med undantag av förorenade massor ska förvaras väl uppmärkta och på sådant sätt att förorening av mark och vatten inte riskeras. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras nederbördsskyddat och vid behov ska förvaringsplatsen vara försedd med påkörningsskydd. Förvaringen ska ske så att det inte föreligger någon risk att sinsemellan reaktiva föreningar kan komma samman. Kemiska produkter och farligt avfall innehållande flyktiga organiska ämnen ska förvaras i väl tillslutna behållare så att avdunstningen minimeras. Vitvaror och icke flisat impregnerat virke får mellanlagras på anläggningen utan nederbördsskydd. Flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska alltid förvaras inom invallat område som är beständigt mot det som förvaras där invallningar ska dimensioneras så att de rymmer största behållarens volym och minst 10 % av övrig lagrad volym.
4. Kylmöbler ska lagras och hanteras så att det inte föreligger risk att kylkretsen skadas.
5. Vid mellanlagring/lagring längre än tre dygn av hushållsavfall (med undantag av grovavfall) och annat luktande avfall ska lagringen ske täckt, balat eller i täta behållare.
6. Mellanlagring av latrin ska ske i täta behållare på hårdgjord yta. Eventuell förbehandling/ behandling ska ske slutet med uppsamling och behandling av frånluft på sådant sätt att luktande ämnen och andra föroreningar elimineras.
7. Hantering, mellanlagring/lagring och behandling av avfall som kan vara smittförande ska ske på sådant sätt att risken för smittspridning och återinfektion minimeras.

8. Mottagning och behandling av flytande avfall ska ske på hårdgjord yta som är beständig mot det som lagras. Lakvattnet från ytan ska samlas upp separat och ledas till en för ytan dimensionerad oljeavskiljare innan det släpps till den lokala lakvattenbehandlingen.
9. Inför behandling av varje nytt slag av förorenade massor (med avseende på föroreningsinnehåll) och innan ett behandlingsförfarande tillämpas för första gången ska föroreningsinnehåll, behandlingsteknik, skyddsåtgärder och reningsteknik, kriterier för det färdigbehandlade materialet och energianvändning redovisas till tillsynsmyndigheten. Redovisningen ska vara tillsynsmyndigheten tillhanda senast sex veckor i förväg.
10. Mellanlagring/lagring av förorenade massor som utgör farligt avfall eller mellanlagring/lagring utanför deponeringsområdet ska ske på tät yta som är beständig mot föroreningarna i massorna. Mellanlagring/lagring eller behandling av förorenade massor som innehåller flyktiga föroreningar ska ske så att utsläpp av flyktiga ämnen förhindras, till exempel genom täckning eller förvaring i täta behållare. Mellanlagringen/lagringen av förorenade massor som utgör farligt avfall ska ske på sådant sätt att uppkomst av lakvatten minimeras, exempelvis genom täckning. Eventuellt lakvatten ska samlas upp separat och behandlas av godkänd avfallsmottagare. Lakvattnet från ytor där oljeförorenade massor eller massor förorenade med andra opolära kolväten mellanlagras/lagras eller behandlas ska ledas via en för ytan dimensionerad oljeavskiljare innan det släpps till den lokala lakvattenhanteringen.
11. Biologisk behandling av massor som förorenats med olja eller andra kolväten ska pågå under minst ett halvår inklusive en sommarperiod och tills halten understiger 500 mg mineralolja (C10-35)/kg TS. Under de två första månaderna av processen skal behandlingen ske slutet med avledning av luften till ett biofilter eller annan från miljösynpunkt motsvarande teknik.
12. Vid kompostering av material som riskerar att vara smittförande ska det före användning eller försäljning som jordförbättringsmedel kontrolleras att materialet inte är smittförande. Smittförande material får inte användas eller säljas som jordförbättringsmedel.

13. Kompostering av organiskt avfall, med undantag av park- och trädgårdsavfall, ska ske täckt. Vid behov ska frånluften samlas in och behandlas på sådant sätt att luktande ämnen och andra föroreningar elimineras.
14. Avloppsslam som ska användas för jordproduktion eller som annan typ av jordförbättringsmedel får inte innehålla högre halter av föroreningar än vad som framgår av 20 § förordningen (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter, eller de ändringar som sker av denna förordning. Utöver detta får slammet inte innehålla högre halter av organiska föreningar än: summa sju föreningar PCB 0,4 mg/kg TS, summa cancerogena PAH 3,0 mg/kg TS och nonylfenol 50 mg/kg TS. Avloppsslam som överskrider ovan angivna värden ska hanteras och behandlas separat. Avsättning av produkten ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.
15. Om föroreningshalten i framställda jordprodukter överstiger nedanstående värden får massorna inte avyttras som jordprodukter utan tillsynsmyndighetens godkännande. SP:s certifieringskriterier för anläggningsjordar, SPCR 148 har använts för de metaller där kriterier finns framtagna. Halterna motsvarar i övrigt 90-percentilen av uppmätta bakgrundshalter för svenska osorterade jordarter i tätorter (ICP-analyserade), Naturvårdsverkets rapport 4640.

Ämne	Halt (mg/kg TS)
arsenik	15
bly	40
kadmium	0,4
kobolt	10
koppar	100
krom (tot)	60
kvicksilver	0,3
nickel	30
vanadin	55
zink	100
summa cancerogena PAH	0,3
summa övriga PAH	2,7

16. Deponering får ske till högsta höjd av + 90 m över havet.

17. Material som är att betrakta som farligt avfall får inte användas för konstruktionsändamål.
18. Senast sex månader innan en ny deponietapp planeras att anläggas, eller vid den senare tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer, ska en beskrivning av bottenkonstruktionens utformning (geologisk barriär, bottentätning, dränering, inklusive beräkningar på perkolation och lakvattenuppsamling), vattenavledande åtgärder, övriga försiktighetsmått, hur gällande lagkrav uppfylls samt en deponeringsplan redovisas för tillsynsmyndigheten. Innan en ny deponietapp anläggs ska en plan för hur utförandet av bottenkonstruktionen ska kvalitetssäkras redovisas för tillsynsmyndigheten. Planen ska innehålla uppgifter om vilka parametrar som ska ingå i kvalitetskontrollen, både vad gäller utförande och de ingående materialens egenskaper samt den dokumentation av utförandet som kommer att ske. Planen ska också innehålla uppgifter om när och hur de återkommande besiktningar som ska genomföras under arbetets gång kommer att genomföras samt när slutbesiktning avses ske. I planen ska den oberoende kontrollant som bolaget ska ha utsett för att genomföra besiktningarna anges. Anläggning får inte påbörjas innan tillsynsmyndigheten har godkänt kvalitetssäkringsplanen.
19. Senast sex månader innan en konstgjord barriär anläggs planeras att anläggas, eller vid den senare tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer, ska en beskrivning av barriärens utformning (materialval inklusive beräkningar på perkolation), övriga försiktighetsmått samt hur gällande lagkrav uppfylls redovisas för tillsynsmyndigheten. Innan den geologiska barriären anläggs ska en plan för hur utförandet ska kvalitetssäkras redovisas för tillsynsmyndigheten. Planen ska innehålla uppgifter om vilka parametrar som ska ingå i kvalitetskontrollen, både vad gäller utförande och de ingående materialens egenskaper samt den dokumentation av utförandet som kommer att ske. Planen ska också innehålla uppgifter och när och hur de återkommande besiktningar som ska genomföras under arbetets gång kommer att genomföras samt när slutbesiktning avses ske. I planen ska den oberoende kontrollant som bolaget ska ha utsett för att genomföra besiktningarna anges. Anläggning får inte påbörjas innan tillsynsmyndigheten har godkänt kvalitetssäkringsplanen.

20. Avslutad deponidel ska så snart som möjligt förses med sluttäckning. Senast sex månader innan en deponietapp avses avslutas, eller vid den senare tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer, ska en beskrivning av sluttäckningens utformning (tätskikt och övriga materialval, inklusive beräkningar av perkolation, släntlutningar, sättningar, stabilitet, gasdränering, metanoxiderande skikt, ytvattenavledning, lakvattenuppsamling, eventuellt skydd mot översvämmande lakvatten och planerad skötsel) övriga försiktighetsmått, hur gällande lagkrav uppfylls samt en tidsplan för arbete redovisas för tillsynsmyndigheten. Innan en deponietapp sluttäcks ska en plan för hur utförandet av sluttäckningen ska kvalitetssäkras redovisas för tillsynsmyndigheten. Planen ska innehålla uppgifter om vilka parametrar som ska ingå i kvalitetskontrollen, både vad gäller utförande och de ingående materialens egenskaper samt den dokumentation av utförandet som kommer att ske. Planen ska också innehålla uppgifter om när och hur de återkommande besiktningar som ska genomföras under arbetets gång kommer att genomföras samt när slutbesiktningen avses ske. I planen ska den oberoende kontrollant som bolaget ska ha utsett för att genomföra besiktningarna anges. Anläggning får inte påbörjas innan tillsynsmyndigheten godkänt kvalitetssäkringsplanen.
21. Förorenat vatten från anläggningsområdet ska samlas upp i diken, ledningar och lakvattendammar så utformade och dimensionerade att läckage till omgivningen understiger 50 l/m² och år. Vidare ska åtgärder vidtas för att hindra tillrinning till verksamhetsområdet, inklusive lakvattenreningssystemet fram till och med våtmarken, av opåverkat yt- och grundvatten.
22. Lakvattendammen/dammarna ska vara så dimensionerade att de möjliggör att utsläpp till våtmarken endast sker när dygnsmedeltemperaturen överstiger +5 °C. Lakvattenreningssystemet ska ha sådan kapacitet att den kan buffra för vårflod och höga flöden. Systemet ska utformas och dimensioneras så att läckage av obehandlat lakvatten till recipient förhindras.
23. Lakvattnet i lakvattenmagasinen ska luftas, så att en effektiv nitrifikation, metallutfällning och oxidation av organiskt material uppnås.
24. Lakvattenmagasinen och utpumpningen från dessa ska konstrueras och utföras på ett sådant sätt att utlakning ur och flykt av sediment förhindras. Utpumpning

- av lakvatten får inte ske vid muddring eller bortgrävning av sediment. Uppslammat material ska låtas sedimentera innan utpumpning återupptas.
25. Bevattnings- och översilningsytorna ska utformas så att jordskred och urlakning av ackumulerade föroreningar förhindras.
 26. Vid bevattning och översilning ska hänsyn tas till växtlighetens förmåga att ta upp vatten, till väderförhållandena vid spridningstillfället och till hälsoriskerna för anställda, besökande på deponin och i området samt närboende.
 27. Med undantag av bevattningsytan efter våtmarken får endast ytor från vilka lakvatten samlas upp och omhändertags användas som bevattnings- och översilningsytor. Vegetationskiktet och övrigt markmaterial ska efter avslutad användning som bevattnings- eller översilningsyta tas omhand i samråd med tillsynsmyndigheten.
 28. Vegetationen på bevattnings- och översilningsytorna ska skördas med jämna mellanrum för att optimera tillväxter hos grödorna. Den skördade vegetationen får inte användas för framställning av produkter som är avsedda att användas utanför deponin. Alternativt ska den brännas i en panna som har tillstånd att förbränna avfall.
 29. Anläggning för rening av lakvatten i våtmark ska utformas så att hela ytan utnyttjas. Anaeroba zoner lämpliga för denitrifikation ska skapas.
 30. Lakvatten ska efter behandling i våtmarken vattnas ut på lämpligt dimensionerad bevattningsyta på fastigheten Borg 21:10 eller behandlas på annat likvärdigt eller bättre sätt.
 31. Verksamheten ska bedrivas så att olägenhet till följd av damning, nedskräpning, lukt och skadedjur eller dylikt förebyggs och begränsas. Om störningar från verksamheten ändå uppkommer ska åtgärder vidtas i syfte att minimera olägenheterna.
 32. Anläggningen ska utformas och verksamheten ska bedrivas så att risken för brand förebyggs och följderna av eventuell brand begränsas. Rutiner och anvisningar gällande hantering av avfall ur brandsynpunkt upprättade i samråd med räddningstjänsten eller annan sakkunnig inom området ska finnas för verksamheten senast den 1 juli 2009. Rutinerna och anvisningarna ska uppdateras minst vart tredje år med början 2012.

33. Vid anläggningen ska brandsläckningsutrustning, saneringsmedel och saneringsutrustning samt schaktmassor eller annat lämpligt material för brandbekämpning finnas lätt tillgängligt och underhållas.
34. Lakvattendammen eller dammarna ska vara inhägnade med ett stängsel av en typ som hindrar obehörigt tillträde.
35. Den ekvivalenta ljudnivån från den samlade verksamheten inom fastigheten får inte överskrida följande riktvärden, mätta som frifältsvärden vid bostäder och rekreationsytor i bostäders grannskap.
- | | | |
|-------------------------------|-----------|--------------------------|
| vardagar 07-18 | 50 dB (A) | |
| lör- sön- och helgdagar 07-18 | 45 dB (A) | |
| kvällar 18-22 | 45 dB (A) | |
| nattetid 22-07 | 40 dB (A) | momentana ljud 55 dB (A) |
36. Om verksamheten i sin helhet eller i någon del upphör ska detta i god tid dessförinnan anmälas till tillsynsmyndigheten. Eventuella kemiska produkter och farligt avfall ska tas omhand på sådant sätt som tillsynsmyndigheten bestämmer. Verksamhetsutövaren ska vidare i samråd med tillsynsmyndigheten utreda om verksamheten har givit upphov till föroreningar och i sådant fall också ansvara för att efterbehandling sker.
37. Verksamheten ska kontrolleras enligt ett kontrollprogram. Programmet ska bland annat ange hur utsläppen ska kontrolleras med avseende på mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod. Förslag till kontrollprogram ska ges in till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att detta beslut vunnit laga kraft eller vid den senare tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Uppskjutna frågor

Frågan om slutliga villkor för utsläpp av renat lakvatten bör skjutas upp under en prövotid under vilken bolaget ska genomföra följande utredningar.

- U1 Möjligheten att minska mängden lakvatten genom till exempel täckning och bortkoppling av takytor ska undersökas ytterligare.
- U2 En ny lakvattenkaraktärisering ska utföras, utvärderas och redovisas.
- U3 Utredning och redovisning av åtgärder som syftar till att optimera systemet för rening av lakvatten ska utföras.

U4 Möjligheten att samla upp och behandla vissa delflöden av lakvatten separat ska utredas.

U5 Behov av kompletterande reningsmetod för hela eller delar av lakvattenmängden ska undersökas. Tekniska, ekonomiska och miljömässiga effekter av sådan teknik ska undersökas.

Resultatet av utredningarna ska tillsammans med förslag till åtgärder och slutliga villkor uttryckt i halt och årsmängd, lämnas till miljödomstolen senast den 1 oktober 2013. Förslag till villkor ska minst anges för de i det provisoriska villkoret angivna parametrarna samt arsenik, kvicksilver, klorid och totalkväve.

Länsstyrelsen föreslår följande provisoriska föreskrifter.

- Lakvattnet ska efter förbehandling föras till det kommunala reningsverket till dess att systemet för lakvatten är fullt utbyggt, dock längst till och med den 31 december 2012, då systemet som senast ska vara färdigbyggt.
- För utsläpp av renat lakvatten från våtmarken får följande riktvärden inte överskridas.

Ämne	enhet	halt
NH ₄	mg/l	50
P-tot	mg/l	0,5
TOC	mg/l	50
BOD ₇	mg/l	15
oljeindex	mg/l	0,6
Cd	µg/l	0,7
Cr	µg/l	15
Cu	µg/l	20
Ni	µg/l	45
Pb	µg/l	5
Zn	µg/l	50

Delegerade frågor

Länsstyrelsen föreslår att det bör överlåtas åt tillsynsmyndigheten att föreskriva ytterligare villkor gällande följande frågor.

- lukt, damning, vindspridning och nedskräpning,
- uppsamling av deponigas,
- åtgärder för att förhindra och förebygga brand,

- lagring och behandling av förorenade massor,
- biologisk behandling av organiskt avfall, inklusive luktreducerande åtgärder,
- försiktighetsåtgärder och närmare utformning av lagrings-/mellanlagringsytor, arbetsplaner och andra anläggningsdelar,
- närmare utformning och drift av översilnings- och bevattningsytor,
- anläggande av konstgjord geologisk barriär, nya deponietapper samt sluttäckning och efterbehandling,
- våtmarkens närmare utformning,
- hantering av gammal lakvattendamm,
- utformning av filterbarriär för att förhindra ytligt läckage av lakvatten.

Tidigare tillstånd

Länsstyrelsen anser att detta tillstånd bör ersätta Koncessionsnämndens beslut från den 20 mars 1997, länsstyrelsens beslut den 21 mars 1997 och miljööverdomstolen dom den 26 februari 2007 samt länsstyrelsens beslut den 27 februari 2007.

Ekonomisk säkerhet

Den ekonomiska säkerhet som bolaget har föreslagit bygger på att tätskiktet byggs upp av aska och slam eller motsvarande. Då länsstyrelsen med den kunskap som finns idag avstyrker ett sådant tätskikt anser länsstyrelsen att den ekonomiska säkerheten bör beräknas på sådant sätt att sluttäckning med exempelvis bentonitmatta möjliggörs. Likaså bör säkerheten möjliggöra att material som uppfyller de av Naturvårdsverket föreslagna föroreningsnivåerna för anläggningsmaterial på deponier används ovanför tätskiktet.

Byggnads- och miljöskyddsnämnden i Norrköpings kommun tillstyrker ansökan med följande tillägg.

- Den nya lokala lakvattenhanteringen ska ha tagits i drift senast två år efter det att domen om tillstånd vunnit laga kraft. Inget lakvatten får därefter ledas till Slottshagens reningsverk.
- Endast massor om inte riskerar att medföra hälso- och miljörisker bör användas ovanför sluttäckningens tätskikt.

- Om släckmedel används vid brand (exempelvis skum) som kan påverka lakvattnets egenskaper bör provtagning av lakvattnet ske inna det avleds till våtmarken.

Nämnden instämmer i länsstyrelsens villkorsförslag nr 11 avseende massor som används eller deponeras inom deponin. Nämnden anser dock att halten kan ändras till 1000-1500 mg mineralolja (C 10-35)/kg. Nämnden anser vidare att jord som förorenats med olja eller andra kolväten under de två första månaderna av processen ska behandlas under täckning med avledning av luften till ett biofilter eller annan från miljösynpunkt motsvarande teknik. Liknande krav har ställts på andra liknande verksamheter såsom RGS90 Sverige AB:S anläggning i Norrköping samt Gärstad avfallsanläggning i Linköping.

Angående länsstyrelsens villkorsförslag nr 12, 14 och 15 anser nämnden att det är viktigt att klargöra när ett avfall blir en produkt. Nämnden anser också att utspädning av förorenade material inte kan anses vara en behandlingsmetod.

Angående länsstyrelsens villkorsförslag nr 30 anser nämnden att det att föredra om lakvatten efter behandling i våtmarken kan vattnas ut på en lämplig dimensionerad bevattningsyta på fastigheten Borg 21:10 eller behandlas på annat likvärdigt sätt.

Nämnden instämmer i länsstyrelsens utredningsförslag U3-U5. Lakvattensystemet bör anses vara ett system för omhändertagande av det lakvatten som oundvikligen uppkommer i deponiverksamheten. Det är viktigt att utreda möjligheten att ta omhand olika lakvatten från andra verksamheter än deponin separat. Det kan vara lakvatten med föroreningar i mer koncentrerad form eller föroreningar som inte är lämpade för behandling i lakvattensystemet.

Norrköping Vatten AB yrkar att lakvattnet ska vara bortkopplat från Slottshagens reningsverk senast den 31 december 2012. Bolaget accepterar föreslagna provisoriska villkor under en provotid, med undantag för kadmium där riktvärdet bör sättas till 0,5 µg/l.

Fredrik Törnquist, Alsäters Gård, påtalar olägenheter av den befintliga verksamheten på avfallsanläggningen genom brandrök och nedskräpning. Brandberedskapen måste förbättras med brandposter eller branddammar och utbildning av personalen på deponin. De sopor som kommer till tippet sent på fredagar hinner inte bli omhändertagna vilket lockar dit fåglar. Han anser också att deponin bör vara inhägnad för att förhindra tillträde av människor och vilda djur. Vidare framhålls naturvärdet i Alstersjön och vattendraget nedströms och anser att vattenkvaliteten i hela avvattningsystemet bör kartläggas innan lakvatten leds till systemet.

Bolaget har i bemötande bl.a. anfört följande.

Fiskeintressena i det aktuella sjösystemet från Häradsudden till utloppet i Glan är mycket begränsade. De två kanske viktigaste sjöarna, Borlejasjön samt Stora Runken är också i praktiken helt otillgängliga för fiske. Någon ytterligare utredning med avseende på fiske och fiskfödoorganismer bedöms inte nödvändig.

Vilka avfallsslag som kommer att deponeras framgår av ansökan med komplettering. Det kan även beskrivas så att deponering kommer att ske av utsorterade deponifraktioner i följande klasser.

- hushållsavfall
- bygg-, rivnings och anläggningsavfall
- avfall från energiutvinnig
- branschspecifikt industriavfall
- icke branschspecifikt industriavfall
- farligt avfall

Bolaget vidhåller yrkandet att få sol- och vindtorka ARV-slam. Luktstörningar utgör inget problem.

Bolaget motsätter sig alla formuleringar i villkorsförslag (lst. 11, 12, 14, 15, 27 och 28) som reglerar föroreningshalter i eller användning av inkommande råvaror eller i

produkter som framställs eller uppkommer i verksamheten, och vidhåller sina förslagna villkor 18 och 19.

Bolaget motsätter sig 1st villkor 5 och anser att lagring av hushållsavfall även fortsättningsvis bör kunna tre dygn utan täckning. Länsstyrelsens krav på täckning av annat luktande avfall vid längre lagringstid än ett dygn är inte relevant och bör utgå.

Bolaget motsätter sig 1st villkor 11. Det är inte möjligt att driva behandlingsprocessen slutet. Avfallet täcks efter inläggning i komposten med bark eller annat biologiskt aktivt material som till viss del fyller samma funktion som ett biofilter.

Bolaget motsätter sig 1st villkor 13 och föreslår följande formulering. ”Kompostering av matavfall och annat avfall med motsvarande egenskaper ska ske täckt. Vid behov skall...”

Bolaget anser att åtgärder i form av botten tätning m. m. (1st villkor 18-20) kan redovisas 6 veckor till 3 månader i förväg.

Bolaget motsätter sig kravet att hindra tillrinning av opåverkat vatten till våtmarksområdet (1st 21). Villkorets andra mening bör formuleras enligt följande. ”....Vidare skall åtgärder vidtas för att hindra tillrinning till, verksamhetsområdet, inklusive lakvattenreningsystemet fram till våtmarken av opåverkat yt- och grundvatten.”

Våtmarken är en del av reningsanläggningen. Bolaget motsätter sig kravet i 1st 22 och föreslår följande formulering.

”Lakvattenanläggningen skall dimensioneras och drivas på ett sätt att bräddning av behandlat lakvatten till recipient kan begränsas till vegetationsperioden, då dygnsmedeltemperaturen överstiger +5 °C....”

Ett sätt att skjuta på tidpunkten för bräddningen till längre in på våren skulle kunna vara att under slutet av sommaren och inledningen av hösten medvetet sänka av nivån i våtmarken. Härigenom skulle man kunna skapa ett större magasinsutrymme i våtmarken och fördröja tidpunkten för bräddning till recipient.

Bolaget motsätter sig lst 30 då bräddning till recipient tidvis kommer att ske under perioder då väderlek eller andra förhållanden gör det olämpligt att vattna ut behandlat lakvatten från våtmarken.

Bolaget motsätter sig lst 33 i de delar som avser plan för omhändertagande av släckmedel då detta inte behövs.

Bolaget motsätter sig att under provotiden ytterligare utreda systemet för optimering av lakvatten (lst U3), liksom möjligheten att samla upp och behandla vissa delflöden (lst U4). Bolaget godtar att frågan om hantering av ett norrgående lakvattenflöde inte tas upp för prövning i detta mål.

Bolaget motsätter sig att utreda kompletterande reningsmetod (lst U5). Istället bör föreslagna riktvärden avseende utsläpp till recipient vara styrande.

Tiden för redovisning av provotiden bör sättas till fem år efter det att tillståndet vunnit laga kraft. När det gäller villkorsparametrar bör detta styras av resultatet från utsläppskontrollen under provotiden.

Bolaget motsätter sig att en tidpunkt bestäms för hur länge lakvatten får överledas till Slottshagens reningsverk. Bolaget vidhåller att den lokala lakvattenanläggningen skall vara utbyggd tre år efter det att tillståndet vunnit laga kraft. Bolaget vidhåller sina förslag till riktvärden.

Bolaget motsätter sig en delegation i enlighet med länsstyrelsens förslag. Överlåtelsen bör formuleras på följande sätt.

”Miljödomstolen överlåter med stöd av 19 kap. 5 § 8 p jämfört med 22 kap 25 § 3 st miljöbalken att om betydande störning uppstår föreskriva ytterligare villkor om skyddsåtgärder för verksamheten. Tillsynsmyndigheten får även föreskriva villkor gällande utformning och drift av tillkommande anläggningsdelar för behandling av förorenade massor och biologisk behandling av organiskt avfall”.

Bolaget motsätter sig att beräkna den ekonomiska säkerheten på sådant sätt att sluttäckning med betonitmatta möjliggörs. Bolaget vidhåller sitt förslag till säkerhet.

DOMSKÄL

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljödomstolen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen – med beaktande av recipientsjöarnas begränsade värde för fisket - uppfyller kraven på en sådan beskrivning enligt 6 kap. miljöbalken. Miljökonsekvensbeskrivningen ska därför godkännas.

Tillåtlighet

Länsstyrelsen avstyrker tillstånd till behandling av avloppsreningsverksslam genom sol- och vindtorkning. Länsstyrelsen godtar dock bolagets andrahandsyrkande om ett tidsbegränsat tillstånd i denna del.

Miljödomstolen bedömer att den förslagna metoden med sol- och vindtorkning av slam inte kommer att orsaka luktstörningar i omgivningen av väsentlig betydelse. Därmed föreligger inte hinder mot tillstånd varvid bolagets förstahandsyrkande bör bifallas.

Vad gäller den ansökta verksamheten i övrigt bedömer miljödomstolen det möjligt att, med beaktande av tillämpliga förordningen och föreskrifter, föreskriva sådana villkor att verksamheten inte kan befaras föranleda skada eller olägenhet av väsentlig betydelse för människors hälsa eller miljön. Därmed föreligger inte hinder enligt 2 kap. miljöbalken. Även med beaktande av balkens bestämmelser i övrigt

bedömer miljödomstolen att den ansöka verksamheten är tillåtlig. Tillstånd ska därför lämnas i enlighet med bolagets yrkande, dock med tillägget att högst 5000 ton slam får avvattnas per år.

Miljööverdomstolen har i dom den 6 februari 2006 (mål M 4585-06) uttalat att det i det då aktuella fallet var tillräckligt att avfallstyper och -mängder preciserades i tillståndet med dess villkor på det sätt som bolaget gjort i sina yrkanden. Förhållandena i det återopade rättsfallet få anses jämförbara med nu aktuell verksamhet. Miljödomstolen bedömer med ledning av domen att det inte heller finns skäl att kräva mer preciserade uppgifter än vad bolaget har lämnat. Beträffande farligt avfall får bolaget genom det s.k. allmänna villkoret anses vara bundet vid den förteckning över avfallstyper med sexsiffriga koder som ingivits i målet.

En dom som avser tillstånd enligt miljöbalken kan endast omfatta frågor som har prövats i domen. I tillståndsprövningen ingår bland annat att bedöma arten, omfattningen och verkningarna av i målet redovisade behandlingsmetoder. Något stöd för att i en dom överlåta åt tillsynsmyndigheten att pröva tillåtligheten av framtida, ej redovisade behandlingsmetoder finns inte. Tillståndet ska därför begränsas till att endast omfatta de behandlingsmetoder som närmare beskrivits i ansökan. Framtida ändringar får bedömas inom ramen för 5 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Generella föreskrifter

För verksamheten gäller i tillämpliga delar bl.a. avfallsförordningen (2001:1063), förordningen (2001:512) om deponering av avfall, förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll liksom Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2004:4) om hantering av brännbart och organiskt avfall och (NFS 2004:10) om deponering, kriterier och förfaranden för mottagning av avfall vid anläggningar för deponering av avfall.

Miljödomstolen bedömer att de skyldigheter som följer av nämnda författningar kommer att uppfyllas. Krav med motsvarande innehåll bör då inte uttryckas som villkor (se miljööverdomstolens dom den 1 december 2000 i mål M 7173-99). Det gäller bl.a. uppsamling av deponigas. Det bör delegeras till tillsynsmyndigheten att vid behov fastställa ytterligare villkor om utförande av skydd mot ytligt föroreningsläckage enligt 21 § deponeringsförordningen.

Villkor

Ett s.k. allmänt villkor bör föreskrivas på sedvanligt sätt.

Villkor om vilka typer av avfall som får deponeras bör föreskrivas med utgångspunkt i vad bolaget uppgivit i bemötandet av inkomna yttranden.

I 5 § avfallsförordningen anges hur lång tid mellanlagring får ske utan att verksamheten ska betraktas som deponi. Enligt bilaga 4 och 5 är t.ex. förbränning för energiändamål att anse som ett återvinningsförfarande, medan deponering och behandling i markbädd betraktas som bortskaffningsförfaranden. Eftersom vissa delar av verksamheten har prövats under förutsättning att det rör sig om mellanlagring, bör dessa tidsgränser föreskrivas som villkor.

I 42 § avfallsförordningen och 29 § förordningen om deponering av avfall finns bestämmelser om skyldighet att föra anteckningar resp. register om verksamheten.

Villkor om den största mängd avfall som får mellanlagras samtidigt bör föreskrivas i enlighet med bolagets yrkande.

Det är viktigt att all hantering av avfall där föroreningar kan lakas ut sker på hårdgjorda ytor så att dräneringsvatten kan samlas upp. Farligt avfall bör hanteras på en yta med högre täthet och skyddas från nederbörd. Undantaget från detta krav bör begränsas till vitvaror och ej flisat impregnerat avfall. Vid förvaring av kemiska produkter och flytande farligt avfall fordras dessutom invallning. Närmare reglering

av ytterligare skyddsåtgärder bör inte göras (jfr miljööverdomstolens dom den 14 augusti 2008 i mål M 6635-07).

För behandling av förorenade massor bör villkor föreskrivas om anmälan till tillsynsmyndighet beträffande behandling av ny typ av förorenade massor. Någon särskild anmälan vid användning av ny behandlingsmetod behövs inte eftersom tillståndet endast omfattar två metoder och dessa beskrivits i tillräcklig grad i ansökan.

För att förebygga uppkomsten av luktstörningar bör villkor om mellanlagring av latrin och hushållsavfall samt om kompostering av matavfall föreskrivas i enlighet med vad bolaget godtagit. Detsamma gäller inhägnad. I övrigt bör frågan om villkor beträffande lukt, damning, vindspridning och nedskräpning delegeras till tillsynsmyndigheten.

Villkor som reglerar behandlingen av oljeskadade jordmassor i syfte att begränsa utsläpp av föroreningar till luft och vatten bör föreskrivas med ledning av miljööverdomstolens dom den 14 augusti 2008 i mål M 6635-07.

Länsstyrelsen har yrkat villkor som syftar till att begränsa föroreningshalter i jordprodukter som ska användas utanför deponin. Det färdigbehandlade jorden som avyttras är emellertid att anse som en produkt. Det ligger inte inom ramen för denna tillståndsprövning att ställa krav på kvaliteten hos en produkt. Det ankommer istället på den som tar emot sådana jordmassor att försäkra sig om att de kan användas till avsett ändamål. Skyldigheten att föra anteckningar i 42 § avfallsförordningen omfattar bl.a. uppgift om var återvunnet eller bortskaffat avfall lämnas. Tillsynsmyndigheten har sedan möjlighet att agera mot den enskilda användare.

Miljööverdomstolen har i dom den 19 oktober 2007 i mål M 7856-06 behandlat frågan om kvaliteten i de jordmassor som får nyttiggöras i sluttäckningsarbetena vid avslutning av avfallsdeponier. Villkor bör bestämmas med ledning av denna dom.

Beträffande omhändertagande och behandling av lakvatten samt användning av material från bevattningsytor bör de villkor som miljööverdomstolen föreskrev i dom den 26 februari 2007 i mål M 5422-06 fortsätta att gälla i tillämpliga delar.

Frågan om villkor för utsläpp av vatten till recipient bör sättas på provotid i enlighet med parternas samstämmiga uppfattning. Utredningens omfattning bör avgränsas på sätt som föreskrivits för liknande anläggningar. Med hänsyn till att Norrköping Vatten AB förklarat att man inte tar emot lakvatten efter den 31 december 2012 bör utredningstiden bestämmas till ett fast datum. Hela den planerade förbehandlingsanläggningen skulle, enligt gällande villkor 32 i tidigare tillståndsbeslut, ha tagits i drift senast den 31 maj 2008. Det bör därför vara möjligt för bolaget att ge in en fullständig provotidsredovisning inom fem år oavsett när domen vinner laga kraft (se nedan under verkställighet).

Som provisoriska föreskrifter bör gälla de nivåer länsstyrelsen yrkat, då bolaget visat i målet att det är möjligt att klara dessa. Bolaget har yrkat årsmedelvärden medan länsstyrelsens yrkande innebär att bolaget ska vidta åtgärder när helst ett värde överskrids. Miljödomstolen anser att ett årsmedelvärde knappast skulle ha någon styrande effekt, men att länsstyrelsens krav å andra sidan är alltför strängt. Miljödomstolen finner att begränsningsnivåerna bör gälla som månadsmedelvärden. Det ankommer på tillsynsmyndigheten att föreskriva närmare villkor om kontroll.

Miljööverdomstolen har i dom den 29 januari 2009 i mål M 1303-07 uttalat att användningen av begreppen gränsvärde och riktvärde bör utmönstras i villkor som innehåller begränsningsvärden och att sådana villkor i stället bör preciseras genom att ramarna för kontrollen anges.

Villkor om buller bör föreskrivas med de av länsstyrelsen yrkade begränsningsnivåerna. Då det inte förekommit klagomål på buller kan kontrollen normalt inskränkas till vart tredje år. Kontrollen bör ske genom mätning vid närliggande bostäder.

Villkor om anmälningsskyldighet före påbörjande eller avslutande av en deponietapp bör föreskrivas på sedvanligt sätt. Närmare precisering av innehållet i en plan på sätt som länsstyrelsen yrkat är inte nödvändig. Bolaget har inte heller invänt mot dessa krav.

Med hänsyn till regelverket i deponeringsförordningen och då endast mindre mängder farligt avfall lagras samtidigt är det inte motiverat med ett särskilt villkor angående verksamhetens avslutande. Frågan kan delegeras till tillsynsmyndigheten.

Verkställighet

Enligt 22 kap. 28 § miljöbalken får miljödomstolen, när det finns skäl till det, förordna att tillståndet till en verksamhet får tas i anspråk även om domen inte har vunnit laga kraft.

Bolaget har inte yrkat verkställighet. Med hänsyn till att nuvarande förfarande med överledning av lakvatten till Slottshagens avloppsreningsverk måste upphöra vid utgången av år 2012, är det nödvändigt för bolaget att ha möjlighet att färdigställa anläggningen för lokal behandling av lakvatten även om domen överklagas. Miljödomstolen tar därför ex officio upp frågan om verkställighet och finner att det bör förordnas därom.

Tidigare tillstånd och igångsättning

Miljööverdomstolen har i dom den 26 februari 2007 i mål M 5422-06 förskrivit ytterligare villkor för gällande tillstånd enligt miljöskyddslagen. Enligt villkor 32 ska en ny prövning av hela verksamheten vid Häradsuddens avfallsanläggning ha inletts senast den 15 oktober 2008. Det är här alltså inte fråga om en frivillig prövning där bolaget kan välja att ta det nya tillståndet i anspråk. Det nu meddelade tillståndet ska därför ersätta tidigare tillstånd så snart godkänd säkerhet ställs.

Bolaget har yrkat att igångsättningstiden för nytillkommande anläggningsdelar bestäms till tio år. Länsstyrelsen har motsatt sig detta. Miljödomstolen anser, med

hänsyn till den tekniska utvecklingen inom avfallsområdet, att denna tid bör bestämmas till fem år från det att domen vunnit laga kraft.

Ekonomisk säkerhet

Bolaget har åtagit sig att initialt ställa säkerhet enligt 15 kap. 34 § miljöbalken med 75 050 000 kr. Därutöver har bolaget föreslagit att säkerheten omprövas vart tredje år i samråd med tillsynsmyndigheten.

Enligt 16 kap. 3 § miljöbalken får säkerheten ställa efter hand enligt en plan som vid varje tillfälle tillgodoser det aktuella behovet av säkerhet. En sådan plan måste enligt miljödomstolens mening grundas på en vid provningstillfället redovisad tidsplan över den successiva utvecklingen av verksamheten och fastställas i nominella belopp. Det av bolaget återkommande samrådet med tillsynsmyndigheten uppfyller inte detta krav. Dessutom torde villkor om säkerhet inte vara en sådan fråga av mindre betydelse som kan överlåtas till tillsynsmyndighetens avgörande. Säkerhetens storlek bör därför avgöras nu.

Bolaget har möjlighet att ansöka om nedsättning av säkerheten enligt 24 kap. 8 § miljöbalken i den takt som sluttäckningen framskrider eller andra åtgärder vidtas som kan minska behovet av säkerhet. Å andra sidan ankommer det på tillsynsmyndigheten att bevaka att säkerheten är tillräcklig och vid behov hos miljödomstolen ansöka om ändring enligt 24 kap. 5 § första stycket 12 miljöbalken.

Bolagets beräkning av säkerhetens storlek har ifrågasatts av länsstyrelsen som framhåller att denna baserats på en billigare teknik för sluttäckning än vad som normalt tillämpas. Miljödomstolen bedömer att säkerheten bör vara så tilltagen att gängse teknik och tillgängliga täckmassor kan utnyttjas för det fall bolaget skulle komma på obestånd. Säkerheten bör därför bestämmas till 90 Mkr. Detta utgör inget ställningstagande till den av bolaget presenterade metoden för sluttäckning.

Frågan om godkännande av ställd säkerhet prövas av miljödomstolen i särskild ordning. Det bör förordnas att säkerheten ska förvaras hos länsstyrelsen i Östergötlands län.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, Dv 425, se bilaga

Överklagande senast den 9 april 2009.

Klas Bergenstråhle

Bertil Varenius

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Klas Bergenstråhle, ordförande, och miljörådet Bertil Varenius samt de sakkunniga ledamöterna Kerstin Kellerman och Kjell Karlsson.